

Het nederland

Prenten van het landschap 1850 - 1940

Landschap en de landschapskunst. In Nederland worden allebei door mensenhanden gemaakt.

Een standaard is gezet in de 17e eeuw: niet alleen in de schilderkunst, maar ook in de prentkunst. Kunstenaars van de Haagse en de Amsterdamse school geven aan deze rijke traditie zo'n 200 jaar later een nieuwe impuls.

Als impressionistische schilders zijn Roelofs, Maris, Weissenbruch, Tholen, Witsen en Breitner wijd en zijd bekend. Daarnaast maakten zij ook prenten: litho's en vooral etsen. De grafische kunst krijgt een zelfstandige artistieke status. In ons land is die bewust bevorderd door de Nederlandse Etsclub.

Rond 1900 is er een nieuwe generatie die kiest voor een monumentale en gestileerde uitbeelding. De houtsnede herleeft als techniek onder invloed van Jugendstil en Japanse prentkunst. Moulijn, van Leeuwen en Nijland werken in die trant. Bij sommigen ontstaat de zin voor abstractie, een grotere autonomie van het beeld onder invloed van Mondriaan.

Ook de zienswijze van Van Gogh opent voor veel kunstenaars perspectieven. Persoonlijke emoties sturen de hand van Piet van Wijngaardt, Peter van den Braken en leden van 'de Ploeg' in Groningen zoals Altink en Wiegers.

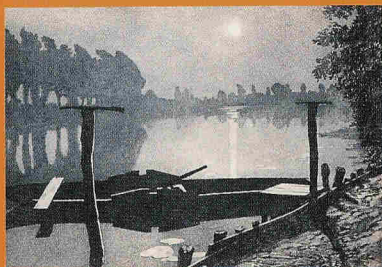
De ambachtelijke werkwijze van ets en litho wordt geruimd voor de directe drogenaald techniek waarin het handschrift zich manifesteert. En er zijn altijd eenlingen die hun eigen weg gaan, zoals Willem van Leusden of Arend Hendriks.

Een fascinerende variatie aan technieken. Boeiende verschillen in artistieke benadering. De tentoonstelling 'Het nederland' biedt tal van verrassingen met werken van bekende en ook veel minder bekende kunstenaars.

Wat alles verenigt is de blik op de Nederlandse horizon met die typische relatie van aarde, water, lucht en licht. Beeldende kunstenaars hebben onze kijk op het landschap opgeladen met gevoel voor schoonheid, trots, weemoed, verlangen of nostalgie.

voorzijde boven: Maurits van der Valk, *Bij Hazerswoude*, ets (detail)

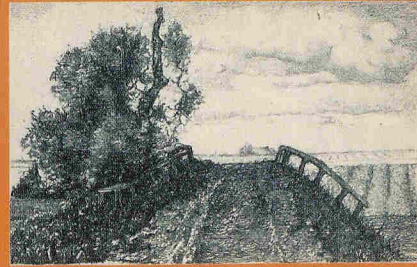
voorzijde onder: Dirk Hidde Nijland, *Landschap*, houtsnede (detail)

Arend Hendriks, *Maanlicht over een vijver*, ets en aquatint

Klaas van Leeuwen, *Boom en akkers*, houtsnede

Willem van Leusden, *Brugje in Friesland*, ets

Jan Wiegers, *Koeien in een landschap*, droge naald